

Výstava v Praze se zaměří na dopady i přínosy sesuvů půdy

13.09.2020

Na problémy i přínosy spjaté se sesuvy půdy se zaměří výstava Nestabilní podloží: sesuvy, životy a perspektivy. Lidé ji v pražské galerii VI PER mohou navštívit od středy, potrvá do 31. října. Součástí je i [série](#) krátkých dokumentů o Maršově na Uherskohradištsku, vsi poznamenané sesuvem. ČTK to řekl spoluautor výstavy a sociální antropolog Bohuslav Kuřík. Podle Akademie věd ČR, která se na výstavě podílí, jsou ročně v Česku zaznamenány desítky sesuvů a skalních zřícení.

Kuřík uvedl, že výstava na sesuv nenahlíží jen jako na geologický, gravitační či mechanický jev. Popisuje ho i jako sociálněvědní fenomén. "To znamená, jak vstupuje do lidských životů a přesměrovává trajektorie konkrétních lidí i celých obcí. Jak se naopak člověk snaží sesuvu vládnout skrze různá opatření a regule. A jak se tomu sesuvu daří bouřit plnému ovládnutí, protože je těžko předvídatelný a znemožňuje, aby byl zastavěn," řekl vědec.

Expozice má čtyři části. První je o tom, jak přírodní vědy sesuvy zpracovávají a o nástrojích, které užívají geologové. "Další část se jmenuje Realitní kancelář Realita. Tam se snažíme ukázat, že dnešní člověk má při výběru pozemku tendenci zdůrazňovat a připlatit si za krásné výhledy, za zelenost. Dívá se kolem sebe, jak to krásně zapadá do krajiny. Málokdo se ale podívá pod sebe, na čem stojí. A to, zda to, na čem stojí, neujíždí," uvedl Kuřík. Autoři tak chtějí motivovat lidi k tomu, aby se poradili s odborníky a podívali do příslušných registrů.

Sekce Neposednost představuje sesuv právě jako vzpurný element, který se brání předpověditelnosti a zasahuje řadu různých oblastí. "Například někdy na začátku století na Valašsku ujel celý sad od souseda k sousedovi. Tím se vytvořil právní problém, komu patří ten sad a plody z něj," řekl Kuřík. Dodal, že autoři výstavy na sesuvy nahlížejí i z jiné než lidské perspektivy, která jev, poté co se objevil poblíž zástavby, vnímá jako hrozbu.

"Pokud se ale podíváme na sesuv pohledem jiných druhů, tak vidíme, že plní i klíčovou funkci třeba v biodiverzitě a zvyšování ekologické hodnoty daných míst. Na sesuvech často vznikají unikátní biotopy, v chráněné krajinné oblasti Beskyd je řada maloplošně chráněných území bývalými sesuvy," zdůraznil vědec.

Poslední část je pak o vsi Maršov poblíž Uherského Brodu, kterou masivní sesuv zasáhl v roce 1967. Ves nakonec přišla o řadu domů, část obyvatel a v důsledku toho i o obchod a pravidelnou autobusovou dopravu. "Snažíme se tam zachytit nejen sesuv samotný, ale spíše život navzdory sesuvu," vysvětlil Kuřík. "Jak se vesnici daří, jak málem zanikla a teď svým způsobem ožívá. Jak se proměnila její funkce od nějaké té klasické hospodářské na dnešní spíše rekreační, chatářskou a příměstskou," uzavřel vědec.

Expozice je výstupem výzkumného programu Přírodní hrozby. Program je součástí Strategie AV 21, souboru mezioborových programů spjatých s pracovišti Akademie věd ČR. Na projektech spolupracují i výzkumníci z jiných institucí či firem.

Zdroj: <http://www.enviweb.cz/117127> a [ČTK](#)